

¡CU-CUT!

Barcelona

Escudellers, 54

LAS ENGUNIAS DEN ROMERO

—¿Ahont la coloco tanta menjansa?

Se necessitan molts Romanones pera dictar un decret com el que acaba de portar a la firma del Rey el ministre més infelís ab que compta l'actual Govern.

Se veu que'l qui té acaparat el ram d'aixó de la *destrucció* pública ha volgut pagar als cataláns l'haver deixat sense protesta la visita que'ns feu a Barcelona el darrer mes de Juny, y no és que fos per falta de ganas que no l'obsequiessim ab aquell Deu vos quart que várem fer a n'en Dato—donchs nosaltres no som amichs de privilegis—sinó porque aquell dia de la seva vinguda estavam de dol fort y hauria sigut mal vist que'ns haguessim entregat a certes expansions.

Donchs bé, el ministre d'Instrucció Pública, tant pera correspondre al respecte que li várem tenir com al favor que li va fer en Forgas de deixarli aquella levita que li venia tan malament, que farás, que no farás, va dirse: "Vaja; ja que's tracta de cataláns, lo que més s'estimarán es que'ls hi fomenti un xich més el catalanisme ab un'altra etzegallada de las mevas." Y tal dit, tal fet: l'altre dia, aprofitant l'ocasió d'una denuncia d'un inspektor d'ensenyansa que volia fer mérits, va sortirnos ab el famós decret en que's disposa que la ensenyansa de la Doctrina Cristiana en las regions que tenen idioma propi, no's dongui en altra llengua que en la de Cervantes y del Comte.

Per lo vist el ministre, agafant pel mot a n'en bisbe de Sión—qui en el sermó que darrerament va fer a Barcelona va declarar que el castellá es l'idioma que parlan els ángels—debia considerar que aixó de dirigir-se a Deu en *dialecto* era cosa poch respectuosa y que tractantse de Doctrina Cristiana lo més natural es que aquesta s'ensenyés en *cristiano*.

Tot aixó, naturalment que no passa de ser suposicions nostras, però tant si las ha tingudas com no en compte el ministre al dictar el decret esmentat tenen deu vegadas més forza pera justificar la seva actitud que no aquelles pobres excusas en que fomenta la seva disposició.

Aquestas rahóns tan poch enraonadas son de duas categorías; unas de caracter intangible, inconsútil y indivisible, y otras d'ordre didáctich.

Las anirém especificant reproduintlas textualment del preàmbul del decret, que es tot un poema de lògica, com anirán veyent tant el *curioso lector* com el que sigui poch tafaner.

Els farém gracia del preàmbul del preàmbul y anirém al grà, que és lo que agrada més al Comte de Romanones:

"No puede el ministro que suscribe permanecer indiferente ante la gravedad y trascendencia de este asunto.

"No cabe desconocer la honda perturbación que puede producir en los espíritus todo aquello que se refiere al conocimiento del lenguaje, que es como la piel dentro de la cual viven y funcionan músculos y huesos, nervios y venas, corazón y pulmones, voluntad é inteligencia, todo el cuerpo y también toda el alma de un pueblo."

¡Mucho! ¡Mucho! Ni que aquet paragraf fos extret d'un discurs de president de Jochs Florals.

Peró, vingum aquí, senyor ministre: ¿que no ho veu que vosté mateix se tira terra als ulls? ¿Que no ho repara que aixó mateix es lo que nosaltres estém dient a cada punt? ¿Que no ha pensat que's compromet l'us de fruit de la levita den Forgas ab l'atentat que acaba de consumir contra el *cuerpo y el alma* de Catalunya llevantli'l seu llenguatge, la *piel dentro la cual viven y funcionan músculos*, etc., etc.?

Peró seguim endavant, que ara ve'l bó:

"Fuera temerario pensar que si educamos á la generación de hoy no enseñándola los principios fundamentales de la religión en castellano, en el idioma de Cervantes, en el que nos sirvió en el Nuevo Mundo para propagar nuestra fé y nuestra civilización, tendremos mañana ciudadanos unidos por la fraternidad, amantes de la patria común y capaces de servirla y de engrandecerla."

Aixó de que l'idioma castellá ens va servir para *propagar nuestra fe y nuestra civilización* (!) en el Nuevo Mundo, no és argument, porque si anessim a mirar, el mateix idioma'ns va servir també pera firmar la capitulació de Santiago y la entrega als yanquis de l'Isla de Cuba. Ara, referent a lo de que, sense ensenyar la Doctrina en castellá, no cal esperar *ciudadanos unidos por la fraternidad, amantes de la patria común*, etc., etc., etc., no gosarém a dir que no ho sigui d'argument, per la senzilla rahó de que no sabém a lo que va. Si'l Comte de Romanones s'ha proposat significar que a Espanya no hi podrà haver germanor fins que tots parlém ab el mateix taranná, ja poden resignarse ell y tots els que'ns desgovernan y'ns desgovernarán, a viure anys y panys ab una família mal avinguda.

Peró tot lo que li falta a n'en Romanones de bellesa física, ho té de forsa dialéctica, y és per aquet motiu que ab tot y'l luxó d'argumentacions donadas fins ara pera motivar el seu decret sobre ensenyansa de la Doctrina, encara n'hi sobran pera confondre als més tretsuts que may acaban de convénces.

O sinó vegin la rahó que segueix:

"Fuera también vana ilusión creer que la enseñanza de la Doctrina Cristiana en lengua distinta que el castellano no habrá de redundar forzosamente en lamentable desconocimiento del idioma nacional, con grave daño de los altos intereses de la patria, que en la lengua tiene su más precisado vínculo de unión entre todas las provincias del Reino, vínculo que en ninguna parte tanta importancia reviste como en la escuela, fundamento el más firme de la educación nacional."

Tot aixó per *integritat* que tingui no'ns quedarà més remey que desintegrarho, si'ns volém entendre bé. En primer lloch, ¿qué vol dir aixó dels *intereses de la patria que en la lengua tiene su más precisado vínculo*...? Quina llengua de la patria es aquesta? ¿La castellana? Sembla que verdaderament és aixó lo que vol dir el ministre, lo qual que no es sinó una declaració de separatisme, ja que donantse al castellá la exclusiva d'idioma patri, el catalá, el basch, el gallego, etc., passen a ser llengües estrangeras y estrangeras per consegüent las regions que las parlan.

Vaja, *alante*, Maceo.

Y endavant, que's fa tart:

"Por otra parte, y descendiendo ya al terreno de la

práctica, no es posible, ni puede considerarse justo, exigir á un maestro ó á una maestra, que en castellano han estudiado y que sólo hablan este idioma, que aprendan otra lengua ó dialecto para explicar dentro del territorio español⁴.

Que es lo que diém nosaltres: "Por otra parte, y descendiendo ya al terreno de la práctica, no es posible, ni puede considerarse justo, exigir á un alumno ó á una alumna, que en catalán han aprendido á hablar y que sólo hablan este idioma, que aprendan otra lengua ó dialecto para aprender dentro de su territorio regional⁴.

Y per altra banda. ¿No s'exigeix als notaris el coneixement del idioma de las poblacions ahont exerceixen? Donchs si es aixís, ¿per quins set Romanones no's pot exigir als mestres?

Encara l'autor del famós decret ens deixa més esmperduts ab la següent pregunta:

"¿Y qué resultados puede producir una enseñanza, una educación primera, en que se empieza por introducir una división tan radical como la que la diferencia de lenguas ocasiona entre la inclinación del sentimiento, que es la religión, y la educación de la inteligencia?

Te molta rahó, senyor ministre; aixó te cura unificantse'l llenguatge en que's dona la ensenyansa primaria, però no en la forma que vosté ho ha fet, sinó com recomanan els més eminents pedagógichs moderns: ensenyant las primeras lletras ab el llenguatge matern dels alumnes pera que ab la perfecta adquisició dels coneixements que aquest sistema els reportaria, puguessin després més facilmente aprovecharse de la ensenyansa superior donada ab aquella lengua de Cervantes que nos sirvió para civilizar el Nuevo Mundo.

Aquestas son todas las consideraciones en que s'ha fundat el ministre d'Instrucción pública pera prohibir la ensenyansa de la Doctrina Cristiana en els idiomas regionals, consideracions que, com hem vist, son tantas y de tant pés que bastan y sobran, no ja pera justificar la ensenyansa de la Doctrina en castellá, sinó en llatí y tot.

Quedém, donchs, en que d'aquí endevant no més podrém resar Parenostres en la forma que'ls resa'l Comte de Romanones, si es que'n resa, cosa que ho dubtém, donchs pera suscriure un decret aixís es precis no haverse encomanat may a Deu... ni al dimoni.

Sort que'ls cataláns católics no s'hi avindrán ab aixó per més que ho mani y disposi en Romanones y si s'hi avenían els estaria molt santament que Nostre Senyor els hi digués que dels llavis dels fills de la nostra terra no n'entén els ceceos.

També seria ben trista gracia que'ls governs ens privessin el catalá per resar y ens el deixessin per renegar.

LLXXIV.

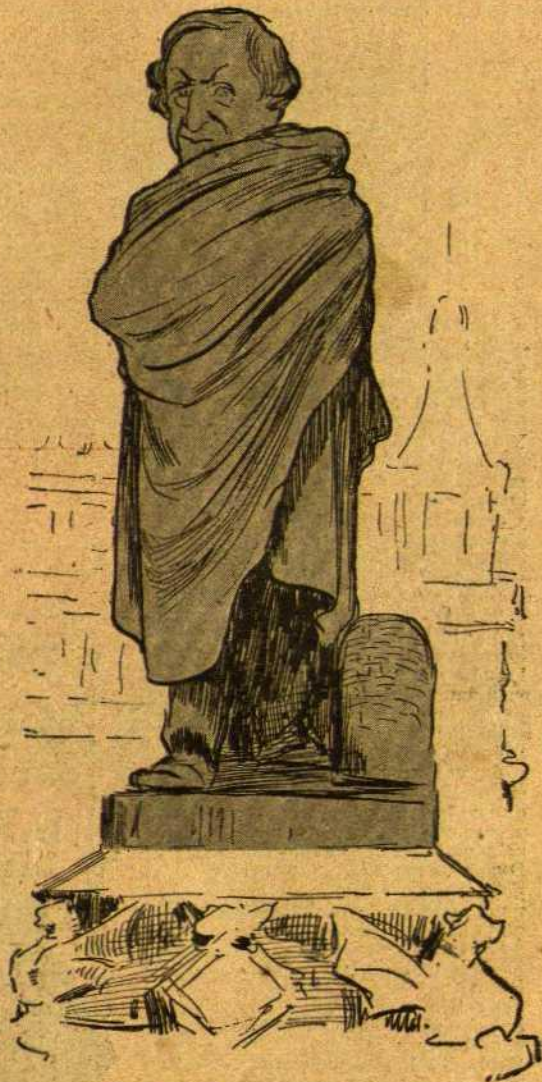

REMITIT

Al senyor director de ¡CU-CUT!

Hem rebut la següent carta que més avall publicuém

PREPARANTSE CONTRA'L FRET

Com que la tardor avensa,
ha decidit en Güell
embossarse be ab la capa
per puguer ter cara al fret.

a fi de que la llegeixin
l'Alcalde y l'Ajuntament
y es fixin ben be ab els datos
que la mateixa conté.

"Barcelona, vintiquatre.
Respectable senyor meu:
En nom dels companys de gavia
que aquets jardins habitém;
per ser la bestia més grossa
y l'animal de més pes
que alimenta Barcelona,
com vosté ja deu saber,
vaig a exposarli una queixa
y a denunciarli certs lets,
pregantli que'ls fassi públics
perque s'inventi un remey
que posi terme a las penas

que en aquets jardins passém.
Vosté deu saber de sobras,
perque aixís està establert,
que tota la carn dolenta,
que ja no serveix per res,
es forsa que la destinin
al nostre exclusiu servey.
Donchs, fill meu, ja fa molts dias,
que sense saber per què
ens hem vist privats de teca
d'un modo tan manifest,
que avuy tenim prous apuros
per pugué aguantarnos drets.
Hi ha avestrús que està tan magre
com pugui està en Berenguer.
Al infelís dromedari
quasi se li ha fos el gep.
Els lleons sembla que mudin;
a tots els hi cau el pel,

y tinch entés que hi há tigre
que's troba tan famolench,
que ha concebut el projecte
d'anarse a vendre la pell
per destiná el seu producte
a fé un ápat decentet.
Y deixant apart els micos,
que son els més indecents,
prescindint dels cocodrils
que passen tot l'any geyent,
y descartant certas bestias
d'escassíssim interés,
coloquis vosté al meu puesto
y diguim lo que he de fer
si tenint tanta carpanta
se'm priva del aliment.
¿Cóm tinch d'aixecar la trompa
quan un marrech m'ho exigeix?
Diguim ¿ab quina alegría
puch bufá un tros de llonguet
per tornar-lo a tirá al públich
si no tinch humor per res?
¿Cóm vol que estigui per orgas?
¿Cóm vol que estigui content
si ¡infelís! estich tan débil
que no puch estarho més
y veig com la meva trompa
se'm va fonent per moments?
Donchs, exposada la queixa,
he de pregarli no més
que per Deu no ens abandoni
en aquestos temps crudels,
y fassi d'aquesta carta
l'us que cregui convenient.
Pensi que totas las feras
ens refiém de vosté,
que deu saber què es miseria
si te de viure del vers.
Expliqui a la gent menuda
la situació en què ens trobém,
que vegin els poders públics,
o sigui l'Ajuntament,
si poden afavorirnos,
que prou ho necessitem!
No aspirém a que se'as porti
a diná a casa en Justin.
No volém un desdèjuni
de torrada y café ab llet,
sinó lo justet per viure,
que no es exagerar gens,
y no morirnos de gana,
de rabia, fástich y frét.
Y si entén el senyó Alcalde
que en els temps en que corrém
es difícil fer justicia,
que's dediqui a fer llonguets,
única cosa a que aspiran
uns servidors de vosté."

Per la copia
K. O. K.

Esperant

Suposo que la majoria de vostés están acostumats a anar al teatre, de tant en tant ¿no es veritat? Bueno.

Suposo que la majoria de vostés hi aniran acompanyats de las sevas germanas, o cuginas, o promesas, o parents y mamás respectivas.

Suposo que arribarán al teatre abans de comensar la funció, o quan menos poch després de comensada y en casos raríssims durant el primer intermedi.

Suposo que la majoria de vostés, com un servidor, tindrán las sevas ocupacions particulars pera guanyarse'l pa de cada dia, vulgo garrofas.

Ahora bien; prou suposar. ¿Serán vostés tan amables de dirme cóm s'ho arreglan, cóm s'ho fan, cóm s'ho manegan, per veure tota la funció? es a dir, de quin medi's valen per arribar al teatre a l'hora justa?

—Quina pregunta tan innocent!—dirá algún de vostés.—Hombre, el cartell diu a tres quarts de nou, donchs marxant de casa a dos y si està un xich lluny, a un, ja té'l problema resolt.

¡Bravo! ensopegada resposta a primera vista... Ara anirém a la segona.

Un servidor te duas germanas (que Deu me las conservi,) com podria tenir un oncle a la Havana, ab las que acostumo anar a Romea quan l'ermilla'm dona permís. Ara feya bastant temps que no me'n parlavan d'anarhi, lo qual a mi'm venia molt rebé, però vetaquí que l'altre dia, tot dinant, mentres jo esclofolava'l tros de magrana que m'havia tocat per postres, saltá una ab aquesta escopetada:

—Cassimiro, aquest any sembla que dormim, encara no hem anat cap dia al teatre.

—Per haverhi d'anar com l'any passat a mitja funció, no cal anarhi—vaig fer jo, refet del susto.

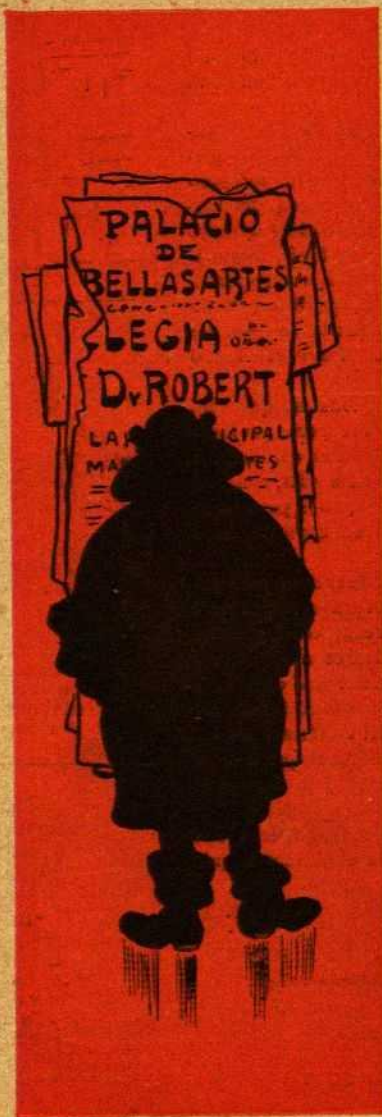
—Alsa, aquet sempre exagera—digué l'altra.

Y que si son verdas o si son maduras, després de discutir molt rato no'm va quedar altre remey que transigir, quedant per anarhi avuy.

Jo aquest mitj dia prou els he dit que sopessin aviat, prou els he donat pressa, però veig que torném a lo de sempre.

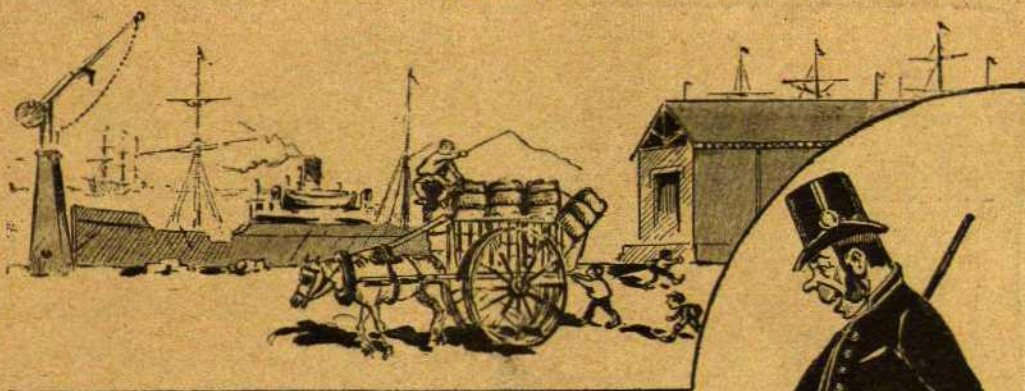
Mirin, a dos quarts de nou han anat a arreglarse, y jo, no sabent com passar el temps,

EQUIVOCH

—¿Legía Dr. Robert? Ha de ser bona per forsa.

AL MOLL

m'he posat a escriure aquest article: m'hi jugo qual-sevol cosa que l'acabaré y ellas encara no estarán a punt.

En aquest moment tocan las nou; vaig a felshi un crit.

—¡Noyas! son las nou tocadas, ja deuen haver comensat.

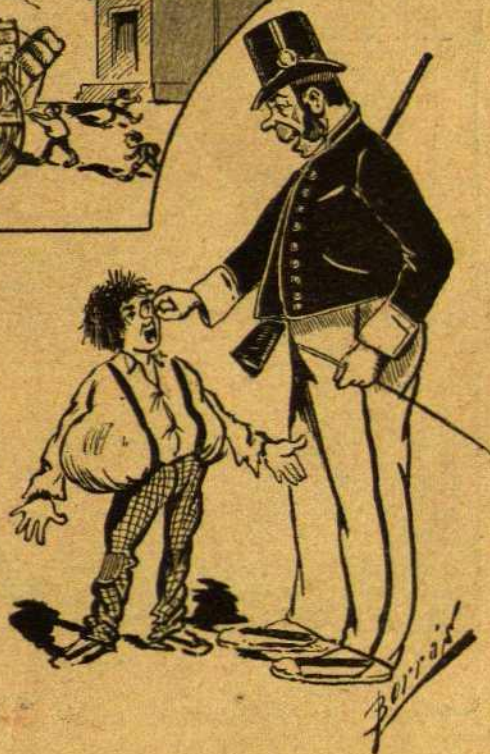
Resposta al canto:

—Ja estém desseguida; si sempre comensan més tart.

—No senyora, que comensan a las nou o abans.

—Y bueno, no vindrá pas d'una mica.

¿Ho veuen? y tú veste esperant y ves fent cigarrillos al menjador: el mal es que aquest tú sigui jo.

L'APAGADA DE LLUMS

—¡Altot diners o la vida!
(Dimontri, és un polissón).
Dispensi, ab aquesta fosca
l'he confós ab un senyor.

—Per qué robas cotó, granuja?

—Perque la mare en necessita.

—Y de qué fa ta mare.

—De bailarina del Liceu.

Devegadas m'hi diverteixo y encara que arribém a la meitat de la comedia, a casa ja n'hem representat una de sencera.

Com que no tenim minyona, cadascú, entre altres cosas, s'ha d'enllustrar las sabatas si las vol portar lluentas, y a lo millor sentirían:

—¿Ahont és la capsa del llustre?

—Jo no l'he vista.

—Jo tampoch.

Busca per aquí, busca per allá, quan troban la capsa, no troban el respall.

—Vés aixís mateix, no's veu pas gaire ara al vespre.

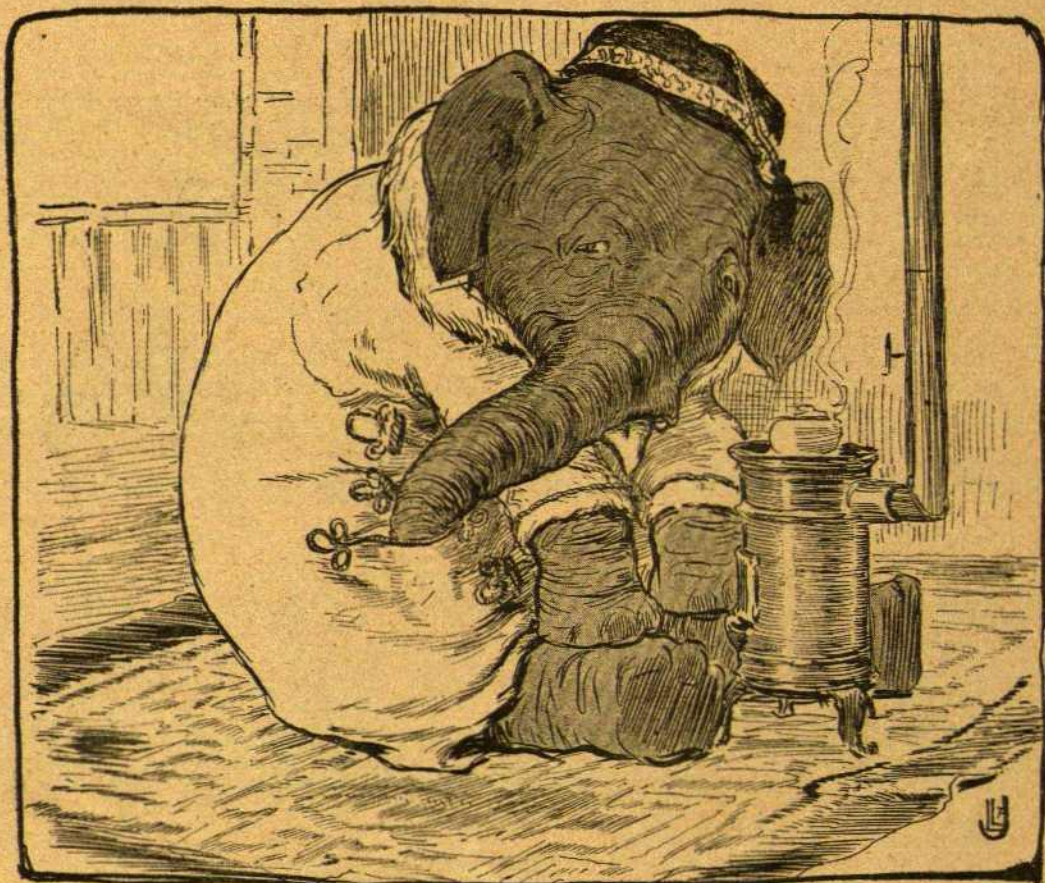
—Sí, ves si no's veuen...

Quan, si us plau per forsa, s'aconsolan d'anar ab las sabatas sense enllustrar, s'adonan d'un descusit a las faldillas, o no troban las agilles, o se'ls trenca'l cordó de las sabatas, y vinga passar el temps y jo vinga xiular, amunt y avall del corredor, per no adormirme. Si sempre ho dich que'm farán posar cabells blanchs.

Déixinmelas tornar a cridar.

—¡Noyas! ¿encara no? ja han t. cat dos quarts de deu.

PREPARANTSE

Perque l'Avi se'ns conservi
y no senti tant el fret,

¿no troban que aquèst sistema
seria el més convenient?

—Ja estém desseguida, déixam arreglar els cabells
d'aquesta, que anava escabellada.

—¿Encara us heu de pentinar?

—No, si desseguida estém.

Gracias que tinch una paciència colossal; al meu
lloch, ¡quants de vostés estriparían las butacas si ja
las tinguessin y se n'anirían a dormir! Donchs jo no:
lo que he fet alguna vegada es adelantar el rellotj del
menjador sense que ellas se n'adonguin, però may m'ha
donat bon resultat aquesta treta.

Si no fos que ara ab el sistema nou de treballar
plegarém més d'hora y suposo que ja tindrán temps
de sobras per arreglar-se, faria el propòsit de que, si
no estavan a punt a una hora hábil, com fa tothom, se
quedarian sense funció.

Gracias a Deu, ja sento que venen: jo'm creya tenir
temps d'acabar aquest article y m'hi equivocat.

¡Por fin!... ¡Com! ¿encara estém aixís?

—Es que no trobo'ls enagons en lloch. ¡No sé qué'm
faría!

—Vaja ¿ho veyeu com no podeu anar en lloch? des-
prés d'una hora y mitja encara estém aixís: oh, y ara
vindrá alló de que us poseu el céfiro massa endevant
o cau tort, o naps o cols, després no trobareu el vano

ni'ls guants o be no us podreu cordar el cos y us
haureu d'estrenyer la cotilla.

—Semblas el rondineta, tu també!

Tot y tenint rahó ¿veuen lo que'm sento encara?

En resum, tocan las deu, quan me fico la clau del
pis a la butxaca, y encara avuy arribaré a Romea
abans de que en Capdevila digui alló de

La comedia s'ha acabat;
ara prego a tots vostés
un aplauso, o dos o tres
pe'ls sustos que havem passat

De tot aixó, vostés en treuran la consecuencia de
que a casa deu semblar una olla de grills, y no hi ha
tal aca. No'n fassin cas de que jo mateix els ho espli-
qui, perque sempre acostumo a exagerar las cosas.

Com que es un mal, o un vici, diguntho com vul-
guin, que tenen gayrebé totas las donas, de que quan
s'empolaynan may acaban de estar llestas, suposo que
a vostés els passará si fá o no fá lo mateix que a mi,
per lo qual els planyo, si be, la veritat siga dita, las
noyas de casa baten el record en aquest punt a totas
las demés.

GARCOT.

EL NOU RESTAURANT «COLÓN»

—Ja ho veu. Tothom deya que seria un gran restaurant y al últim ha resultat un Bazar de ropas hechas.

Endevant las atxas

«EL DILUVIO» Y SUS HOMBRES

V y últim (per ara)

En Tarugata

Vostés potser extranyarán que en aquest article usem un istil que'n podríam dir *antidiluvial*; es que la parodia del istil usat per l'*Eco de las cloacas* ja ens fa fàstich a nosaltres mateixos.

Per tant, desde aquest moment ens dedicarem a parlar com las personas. Res de lletres grossas; hora es ja de que recobri son imperi la lletra menuda.

Poca cosa dirém respecte al físich del subjecte que ens ocupa. Un home gros, baixet, no massa lleig; finalment: un veritable Adonis, al costat d'aqueixa última paraula del credo que respón al nom de mossen Pere.

Lo dolent den *Tarugata* (del llatí *tarugus*, i, de la segona declinació) es la part moral, millor dit la immoral, y com que fets son trumfos, aquí en van un rengle ab el ben entés de que, segons el camí que prenguin las cosas, ja farém per manera de desenterrar els justificants, per fondos que siguin.

Y ara prou exordí.

En els temps no llunyans en que, per desgracia nostra, l'administració municipal estava en mans dels cacichs, un fulano a qui la veu pública senyalava com a redactor del *Eco de las cloacas*, va comensar a introduirse en las Comissions de Consúms de Barcelona y pobles avuy agregats, adquirint dintre d'ellas tal autoritat y preponderancia, que arribá a mangonejarho tot. Ell combinava *rellevo*s, o trasllat d'empleats d'un fielat al altre; ell colocava personal nou y feya reposar en sos cárrechs als suspesos per faltas

en el servey; ell ascendía als quins li convenia y donava de baixa als que millor li semblava.

Ab un diari per arma, contant ab l'aplausó d'un públich inconscient y ávit de víctimas ¿quin home sense escrúpols no s'obra pas?

Fou tant l'escándol y tanta la desmoralisació dintre el ram de Consúms, y tan arrelada aqueixa última, que no ha pogut ser encara aterrada, malgrat els esforços de l'actual Comissió.

Prou van formarse expedients, algún d'ells de resultats positius, com el de la Teresa Feliu, quina senyora tenia al seu cárrech el servey de matronas del esmentat ram, del quin fou expulsada.

En quant al instruit contra un tal Joseph Costa, redactor del *Diluvio* (segons confessió del interessat, inserta en el n.º 291 del esmentat diari, el 14 de Octubre prop passat), d'aquell res podém saberne.

Quina llátima que ens sigui vedat conéixer la varietat de declaracions substanciosas que deu encloure dit expedient, en el que no havém pogut ficar el nas malgrat els nostres esforços y de quinas no ens ha sigut possible tenir noticias... y aixó que bevém en bonas fonts!

Y ara prou romansos... Somhi?... Somhi. Va de preguntas: ¿Es cert que aqueix tal Tarugata va fer colocar a un tal Franca a la ronda interior de Consúms a condició de que aqueix últim li entregués setze duros semanal, ja que, segons opinió den Vicens Navarro, ex-cabo de consúms, no era possible obtenir bons llochs en el ram, sense afuixar la mosca al Tarugata y que el dit Navarro entregá 25 pessetas al mateix, a casa una tal Tereseta, ahont sopava, el día 24 de Juliol de l'any 1899?

¿Es veritat que cinch setmanas després el Navarro doná al Tarugata 25 pessetas més, en idénticas condicions a las detalladas, y que més tart, parlant els dos a la cerveseria Munich, el Tarugata li digué que ell era qui manava a Consúms y que per lo tant ab ell devia entendres ab preferencia a la Tereseta sense, per aixó, deixarla a n'ella desatasa? ¿quins tractes sostingué el Navarro per por de perdre l'empleu?

¿Es cert que en Tarugata citá al café de las Set portas als empleats Femenies, Torcal, Navarro y Morales, als quins demaná 300 pesetas perapagar certs deutes de bolsa y que sols pogué recabar d'ells 125 pessetas, a rahó de 50 els Femenies y Torcal y 25 el Navarro, haventse negat el Morales a donar ni un céntim?

¿Es cert que'l mateix Navarro entregá al poch temps 25 pessetas més al Tarugata y 20 a la Tereseta, haventli manifestat aquell que una setmana donés els quartos a n'ell y un'altra a n'ella a pesar de que cada volta se'ls emportava ell, fins que la Tereseta, cansada de tenir qüestions ab ell, recorria la *linia* explicant als *panaguados* que después d'haverse empenyat pel

L'INTERRUPCIÓ ELÉCTRICA DEL 17

—Obra el paraigua, home, ¿no veus que plou?
—Noy, ab aquesta fosca no veig res.

Tarugata, a qui atipava, aquest se li menjava las setmanadas?

—Es veritat que a la plassa del Teatre, a l'acera del mateix, en Tarugata digué a n'en Navarro, y a n'en Marcial Sánchez y un altre, que havia cobrat 100 duros per ascendir a cabo a un tal Franca y que si be la quantitat era crescuda, molta era també la feyna que li havia donat ell *treballantli* l'ascens, ja que sense la seva ajuda, el tal Franca no hauria ascendit may?

—Es cert que iguals relacions sostenien ab nostre héroe els empleats Guerrero, Revelles, Palau, Esplugas y altres, y que en Morales va donarli 15 duros pera ser traslladat del fielat de Colón al de Fransa en

gata, pel destí que aquet, en combinació ab aquella, li havian proporcionat, quins 50 foren entregats en tres billets de 20 duros, tornantsen 10 de cambi?

—Es cert que Frederich González, ex-redactor del *Diluvio*, estant d'oficial a casa la Vila de Sant Martí, vegé que en Tarugata es presentá diferents cops al senyor Rovatti, Secretari d'aquell Ajuntament, extingintli determinadas quantitats, y que un dia que 's negá a donarli 2 duros que li demanava, va amensar-lo, cumplint l'amenassa, ab publicar un solt al *Diluvio* contra l'esmentat senyor Rovatti, cosa que doná lloch a que en González, posantse d'acort ab altres companys de redacció, un cop convensut de que en Tarugata feya el *chantage*, ho denunciés al llavors director senyor Albareda, qui, a fi y efecte de que'l públich sapigués a que atendres, y per salvar el bon nom dels demés redactors, a continuació d'un solt virulent, publicá una fuga de vocals, quina única solució era un apellido?

—Es cert que'l Director d'una important societat ferroviaria, quin nom avuy ja no existeix, havia dit en alta veu, que tenia comprat el silenci del *Diluvio*, precisament en una época en que la premsa clamava contra la gestió administrativa del esmentat Director?

Y va la segona:

—Es certa la versió que corre de boca en boca, de que'l *Diluvio* en distintes ocasions ha cobrat 200 duros del fondo de multas, a cambi del seu silenci?

Donsas si tot aixó resulta cert, deixem a la consideració del públich la calificació que mereix un home com mossen Pere, pel sol y exclusiu fet d'apoyar al tipo d'autos, dintre de la Redacció del *Diluvio*.

Cal ser absolutament cego per deixar de veure que la campanya que actualment sosté el *Diluvio* contra la Comissió de Consums, no obeix a altra cosa que a la defensa dels signors de cada dia, guanyats ab la suhor del rostre agé y l'os bertran propi.

Y ara dispensin els nostres lectors si, propo-santnos adoptar el llenguatge de las personas com cal, insensiblement hem fet us del que acostuma a emplear el *Diluvio* en las grans solemnitats quan li convé fer el pagés per mor de... lo que siga.

Ja estém llestos... per ara. Tan sols ens queda la cua per pelar, y qui diu la cua diu el cap. Sentiriam no pugué prescindir de semblant feyna.

L'INTERRUPCIÓ ELÉCTRICA DEL DIA 17

- Escolti, senyor regent
—Qué? Que passa alguna cosa?
—Sí senyor, la rotativa.
—Be, qué hi ha?
—Donchs... que no rota.

el quin fou destituit per havérseli fet un *reaforo* de 70 gallinas, per quin motiu y al objecte de reposarlo sostingué el *Diluvio* una campanya contra la Comissió de Consums, fins a lograr el seu fi, lo que costá a n'en Morales 25 duros?

—Es cert que trobantse el mateix individu al fielat de Colón, se li presentá en Tarugata demanantli 10 duros, que'l Morales no tenia, per lo que oferia empenyarse el rellotje, lo que acceptá el primer?

—Es veritat que Juli Cadenas, individu del resguard, entregá, el 15 de Maig de l'any 1899, 50 duros a la Tereseta a casa d'aqueixa y a presencia den Taru-

A CAL ADROGUER

- Diu la criada a la senyora:
—Haig d'anà a cal adrogué.
Y ella contesta: está be;
mes, sobretot, vinga d'hora.—
Arriba la criada allí;
l'amo es sol a la botiga.
—¡Ola, rossal!
—No me'n diga
que no'n soch.
—Donchs ¿qué haig de dir?
—Morena dels ulls salats?
—¡Que n'es de plaga aquest home!
Despátim, deixis de broma.
—Qué vol: ¿Petóns ensucrats?

Fa un quart ja que están aixís,
y en va espera la senyora,
puig fins després de mitja hora,
no vol pujar ella al pis.
Al fi hi puja, y al entrar,
—¿Qué li ha passat, Magdalena?
—Com la tenda estava plena
no'm podían despatxar.

S. B. y M.

RESTAURACIÓ DEL MONASTIR DE SANT MARTI DE CANIGO LA CERIMONIA

1. L'antiga creu romànica del monastir y'l penó del Apostolat de la Oració.—2. Entrada al Monastir de las reliquias dels Sants Martí y Galdrich.—3. La bandera del Comte Guifre.—4. La Verge de la Soterrana.—5. Monsenyor Carsalade, bisbe de Perpinyá.—6. Dom Antoni, Abat mitrat de Chambaray.—7. Entrada de la comitiva a las ruinas de l' iglesia de Sant Martí. (Fots. de Joaquim Cabot.)

EL ROBO DELS BANCHS DE LA PLASSA DE L'UNIVERSITAT

—¿Y cómo lo faré, Cigala, porque s'aixequin del banch?

—Veurás, demaném auxili al guardia municipal

El drama den Guimerá "Aygua que corre" ha sigut la nota culminant de la setmana y fins del mes y tot. Y ho ha sigut en gran part per la virada en rodó que representa en la carrera literaria del autor. Figureus que es una obra que, ab tot y ser den Guimerá, no guimereja gens. De manera que d'aquellas tirallongas de versos o aquells pans de *prosa lírica*; d'aquells personatges de mal génit que comensavan pegantse y acabavan per estimarse més que tothom, y d'aquells efectes efectistas que, per mica que pugués, ficava l'autor en las sevas obras... ¡ni rastrel!

"Aygua que corre" es el drama més humá que ha produït el seu autor durant la darrera tongada y un dels més arrodonits que te a la llista dels que ha donat al públich. Y consti que al dir drama, ho faig aposta pera que no's cregui ningú que entran en la afirmació las tragedias, donchs crech que aquestas y las poesías líricas constitueixen els títuls més gloriosos que pot mostrar en Guimerá com a fruyt de las sevas tascas literarias.

He dit que "Aygua que corre", no guimereja y gairebé ja me'n retractaria porque, a pesar de tot, hi ha algún detall que denuncia tot seguit al dramaturg. Per exemple el de basar el drama en un assumpt poch real. Aquell adul-

teri de pensament un no se l'arriba a empassar. Una dona que, casada y tot, confessa a un home que no es el seu marit que l'estima d'alló més y un home que's casa ab la germana de la dona per estar més aprop d'aquesta, han de tenir tan poca vergonya que no's comprén que puguin tenirne prou pera abstenirse de realisar el crim que tots dos desitjan. Y la proba es que, al final de l'obra, se disposan a realisar-lo, ab tot y tenir a la cambra del costat a la pobre víctima del seus amors de pensament y de *boquilla*, a la que matan a copia de disgustos.

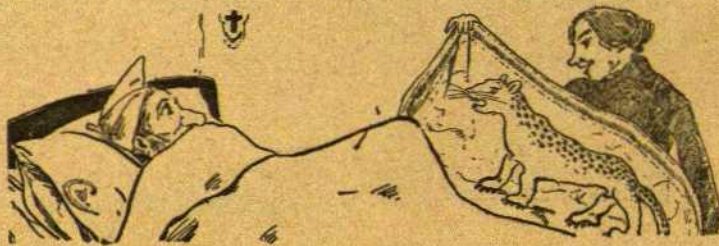
Ab tot y lo dit, un cop s'ha acceptat el convencionalisme en qué's basa'l drama, aquet resulta

magistral, ab situacions dramáticas de forsa, escrites ab una gran sobrietat y sense sortirse de la llógica.

Els que se'n surten, o a lo menos varen sortirse el día del estreno, son els actors, que, després d'haver acostumat al públich de las alturas a cridar fort y a accionar ferm, creuen que, de cop y volta, poden des-acostumarlo, parlant baix y accionant ab mida. Y aixó no pot ser. No se'l malvesa impunement al *bon-dadoso público*. Ab aixó, ja ho saben els actors de Romea: lo que han de fer es adoptar un sistema evolutiu, que porti per bon camí als espectadors d'aquell teatre sense que'ls interessats se n'adonguin. Perqué si se n'adonan hi haurá bullit, com el día del estreno d'"Aygua que corre", en qué, al tercer acte, hi va haver espectador del según pis que, pera imposar silenci, va haver de demanar la paraula y tot.

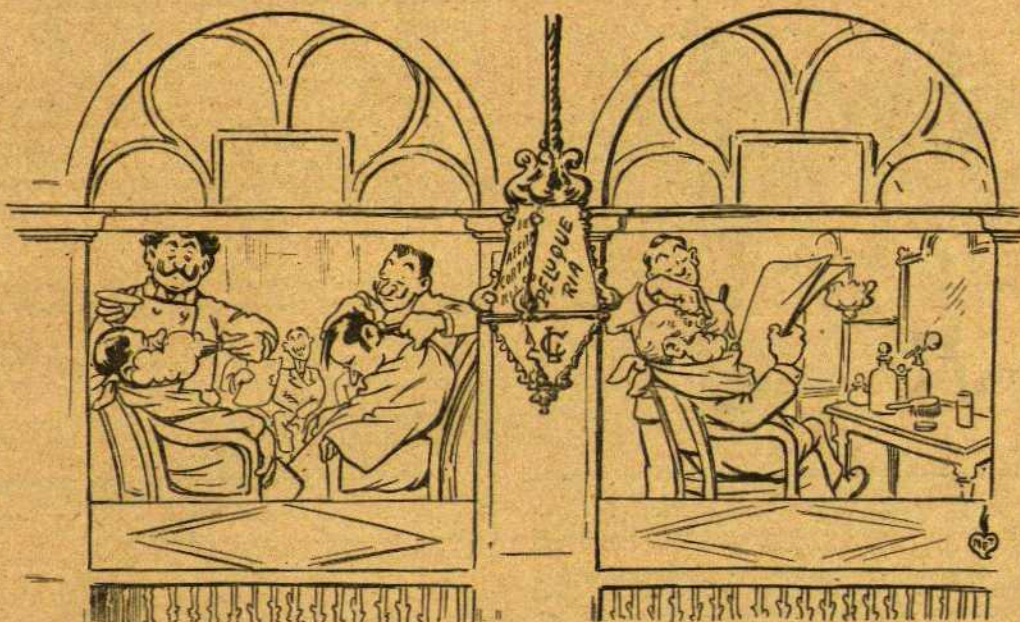
Un'altra de las obras estrenadas aquets días, ha sigut "Oltre la vita", drama italiá representat al Gran-via per la companyia de la bella Iggius. A pesar de ser escrit per un autor que's diu Pagano, es una cosa que no paga'l tret. Y ja'm farán l'obsequi de dispensarme'ls

JA NO S'HO VAL EL SUSTO

—Treume aixó d'aquí!!!
—Home, si es una alfombra per quan te llevis.
—Quin susto! Em pensava que era un tigre.

«PELUQUERÍA DEL LICEO»

Un fanal aristocràtic
que resulta poch simpàtic

entusiastas del autor que varen dedicar-li un sopar "pera celebrar l'èxit del drama".

La recepta ab que sembla haver-se regit el senyor Pagano al escriurel, es aquesta: "200 grams d'Hanppmann y 200 grams de Shudermann, deixatats en una bona cullerada d'Ibsen y amanits ab algùn raig d'inspiració propia." *E niente di più.*

Lo qual no vol dir que'l drama deixi de tenir bones qualitats, donchs està escrit ab trassa y te algunas situacions originals ben ensopegadas. En quan a l'interpretació, si be colectivament va ser arrodonida, individualment va resultar mancada de forsa, com si'ls actors no treballessin ab prou fe o no estiguessin ben posseïts dels seus respectius personatges.

Pera'l dimars hi havia anunciat al Principal l'estreno d'una obra del *niño Marquina* titulada "La risa de Grecia" La setmana entrant ja'ls en faré dos quartos.

VIROLET

Exposició del Círcul de Sant Lluch

Els clericals estem de sort. Oberta encara l'Exposició d'Art Antich, tan abundosa en imatges piadosas, ve Sant Lluch y invadix el Saló Parés de quadros... y quadros bons la majoria. Se veu que aixó del art també hi ha retrógrados y obscurantistas que ho tenen.

Obscurantistas! Veusaquí una paraula que no lliga gaire ab la mena de quadros actualment exposats a can Parés. Justament hi ha cada efecte de llum que no

hi ha vista que'ls resisteixi. En Baixeras hi te, entre altrás obras ben hermosas, una superba marina titulada "Costejant" que n'es un devassall de llum: llum al cel, llum a l'aygua, llum per tot arreu. Y lo mateix pot dir-se den Joan Llimona, que presenta una vista del estany de Banyolas y un plafó decoratiu pera l'Orfeó Catalá simbolisant la música de la terra y una pila d'altrés quadros sobreixint de claror y de vida, entre'ls que crida poderosament l'atenció un de molt ferm y ben compost titulat "Els últims passos", que pot calificarse d'obra magistral.

El nostre Llaverías presenta un reguitzell d'acuarelas pintadas ab un vigor extraordinari. Si no las ven totas es que la gent aficionada a comprar quadros no te modos... o diners, perquè jalló si que son acuarelas! Y lo més notable es que, tractantse d'un art tan delicat, en Llaverías el conreu d'una manera mascle, fent gala d'una gran forsa tant en el dibuix com en el colorit, cosa que's pot afirmar també respecte a un pastell que exhibeix.

D'Olot han enviat paisatges ben hermosos en Berga y Boix y en Domenge, un pintor vell y un de jove que interpretan cada hu a la seva manera, però tots dos ab gran art, els temas que tanta fama varen donar al gran Joaquim Vayreda.

Els quadros del un y del altre fan bon costat als den Vancells, que cridan l'atenció dels visitants, donchs resultan espléndits trossos de naturalesa trasladats a la tela.

...Peró ara noto que si anés citant els artistes y els quadros d'un a un, no n'eixiriam may.

De totas maneras, no puch estarme de citar els noms d'alguns altrés dignes d'elogi que figuren a l'Exposició, donchs fora injust, per exemple, deixar de citar a l'Opisso, que's presenta com un apreciable pintor y dibuixant d'escenas ciutadanas; en Tomás Viver y en Baixas, que mostran molt bonas qualitats de paisatgista; en Lluís Masriera, de qui pot dir-se dos quartos del mateix; en Galí, que exhibeix un bonich quadro d'aire decoratiu, y sobretot l'Antoni Utrillo que, a pesar de no tenir a l'Exposició més que un retrato del pianista Malats, hi fa un paper brillantíssim: la trassa en l'execució, el bon gust en escullir la posa, l'acert en trobar la semblansa y el caràcter del retratat, el to simpàtic del quadro y la armonia del

HISTORIETA MUDA

I

conjunt, fan del esmentat retrato un digne parió del del Dr. Robert, pintat temps enrera pel mateix autor ab destí a no sé quina Academia.

Además son dignas d'esment las obras den Rovellat, en Duriu Vilas, en Pere Viver, en Pascual, en Civil, en Francesch Vidal y altres *cuyos nombres etc.*, etc.

En quant als escultors, pot dirse que son a l'Exposició en molt escassa minoria. Fora l'estatua Peccavi den Soler y Forcada y el grupo la Viuda den Clarassó, no hi ha més que duas o tres obras. ¿Qué ha fet aquesta vegada en Joseph Llimona? Sápigas que no val aixó de mancar a la llista. Per aquesta vegada'l perdonem, però un altre cop... ¡falta por campanero!

Abans de l'Exposició dels de Sant Lluch, hi havia hagut exposats al mateix Saló Parés alguns retratos al oli, del distingit artista Sr. Palmarola, que varen cridar durant alguns dias l'atenció dels inteligents pel seu dibuix correcte y per la gran semblansa ab els originals.

FOLCHI

Nyigo-Nyigo

La Filarmónica ja s'ha estrenat, y ab una *Segona Sinfonia*. ¡Mare de Deu quina segona! vaja, en sem-b'avan tres de plegadas. ¡Y qué bel no més cal llegir els diaris que hi entenen; per aixó, la dirigia aquell de las *vint mil*, y ja está dit tot.

Per la mateixa Societat va venir un célebre Trío de Francfort que va entusiasmar, fanatisar, especialment

III

en un "Rondó" que ells repetiren encara més viu per-que varen conèixer el gust refinat de l'auditori. Ja ho crech que era un bon Trío; figúrinse que'l violí ha entrat ara de segón al Quarteto Heermann y el violoncello fa igualment de segón quan en el mateix es toca a sexteto, y el pianista es qui va acompanyar a l'Heermann en sa vinguda a Espanya. Vegín si son bons quan tenen l'*alternativa* d'aquella entitat. No més em queixo de que en Abril, quan va venir per la "Associació Musical" la mare dels ous, vuy dir l'Heermann, hi va haver algú que's va deixar las orellas a casa, no abandonant per aixó la gelcsia.

L'Orleó Catalá, un altre de Sant Andreu, alumnes de l'Escola de la Música, banda, orquesta, orgas y no sé si altra cosa donaren dos festivals al Palau de Bellas Arts, l'un diumenge va fer vuyt dias y l'altre diumenge mateix, estrenantse en el primer y repetintse en el segón un himne al Dr. Robert, que valia molts pelas; no ho preguntaré a n'en Nicolau que n'es el pare, sino a n'aquell de la porta que no més en reb de rodones. Els senyors organitzadors, cóm debían ajudar a n'aquell ¡Aleluya! Ni Haendel devia quedar tan satisfet com ells al veure la gentada que s'aplegava en la gran sala. En casos aixís s'hauria de permetre portarshi el sopar pera evitar las pressas de la sortida, ¡ahl y un vano també.

¡Quin raig d'aplaudiments! y aixó que no's podían

II

moure els brassos. Decididament es veu que l'Orleó y en Nicolau no tenen partit; s'haurán de fer nous admiradors... els altres.

A la Granvia sí que han fet dos plens la setmana passada.

En Casalets y en Baüer n'han tingut la culpa. Les parets d'aquell *soi disant* teatre cruixían, crech que admiradas de sentirhi art per primera vegada. Alló sí que es un violoncello; pel cap més baix deu tenir trenta cordas. Y no dich res den Baüer perque ensal-sarlo sembla que no fa prou inteligent, encara que tothom es fa malbé aplaudintlo. Però, miréu que es gros aquell piano que tocavi! Y dolent també.

Ens dol molt, senyors Casals y Baüer, que se'n va gin. ¿Per qué no demanan vint mil pessetas al Ajuntament que aixís els tindríam barceloníns? Probintho, no s'hi pert res.

XIM-XIM.

El *Diluvio*, en l'edició del dia 17 inserta un article titulat "Que nos devuelvan el dinero" en el quin hi figura el següent paragraf en el que s'hi tocan quatre qüestions que equivalen a quatre tocadas de violón. Vegin sino:

"Sin necesidad de descender á menudencias y fijando nuestra atención únicamente en aquellos asuntos que por su manifiesta importancia han preocupado grandemente la atención pública, recordamos en pri-

IV

mer término el imprevisto desenlace que se dió al turbio expediente un día incoado con motivo de los abusos que se pusieron de manifiesto, previa denuncia del señor Roig y Torres, en el ramo de Fontanería. Ya la opinión pública, al ver que los concejales catalanistas eran los primeros interesados en que se echara tierra sobre el asunto, escamóse un tanto, ó mucho, y dijo: *Entorneusen al lit que aixó es la lluna*. Pero ¿qué hicieron los concejales catalanistas? No se dieron por aludidos y las cosas continuaron manga por hombro en la Casa Grande."

Y efectivamente, al tractarse del expediente de fontanería dintre de la comissió de Foment, foren els catalanistas els que sostingueren que calia destituir als empleats acusats, en contra de la opinió dels republicans (Serraclara, Buxó, etc.) y al venir l'assumpto al Ajuntament, la casi totalitat dels republicans, o que se'n diuen, va votar l'absolució dels empleats acusats, mentre tots els catalanistas excepte un (en López Gómez) votaren la destitució. Y tant fou aixís que a conseqüencia d'aixó va tractar de *republicanos de doble* als partidaris de l'absolució. Y aném següent:

"Un día y otro día el señor Salas Antón manifestóse en público escandalizado ante la cifra de lo que los concellers modernistas gastan mensualmente en coche, pagando, por supuesto, la *pubilla*; pero el disgusto del concejal republicano, con ser justificado, no trascendió á mayores."

Els primers que varen fer la denuncia ioren els catalanistas. Ademés pot ferse una prova: que's consulti la llista dels que han gastat cotxe pagant la *pubilla* y es veurá que en sa majoria son republicans y caciquistas. (Recordis sino la boya que tots várem fer ab aquelles 13 horas de cotxe den Fabra y Ledesma.) Y aném següent:

"Otro día alborotóse el cotarro con motivo de la provisión de las plazas de médico municipal, y esta es la hora en que, gracias á que el cotarro sigue todavía en estado de alboroto, aun no ha habido medio de entenderse para proveer las vacantes."

Aixó ja es el *colmo* de la barra. Fa una pila de mesos que'l senyor Serraclara remou cel y terra per fer nombrar metje a son cunyat (senyor Dalí). Mes al proposarho resultá tan grossa l'etzegallada, que sols trobá duas firmas, faltantli la tercera. D'aixó vé que aqueixa qüestió estigui empantenegada. Y aném següent:

"Otro día, sin duda teniendo en cuenta que el pueblo pide economías, se creó una plaza de jefe de estadística para proteger á un *company de causa*. Es que con el triunfo de los concejales catalanistas iban á terminar para siempre los despilfarros y los actos de nepotismo."

Al senyor Escuder, nomenat quefe d'Estadística, may ningú l'ha conegut per catalanista y si més aviat per republicà. Cal ademés tenir present que la comissió d'Estadística el votá per unanimitat. Y a n'aqueixa comissió hi figuren en Selvas y en Moles. ¡Ara vegin quina casualitat!

En resúm: quatre afirmacions y quatre mentidas. No se'n poden dir més en menos paraulas. Y que no son erradas d'imprenta o d'informació, sino degudas a una ausencia absoluta de sentit moral. Gaudirse de

V

las bretoladas, es com si diguessim fer dómino, però penjarlas als contraris, ja es fer cap y cua.

Vaja, apúntinsen sis, senyors *clavegueras*.

Model de *pensamiento* sublime que'ns remeten pel correu interior:

"Els manaments del *Diluvio* son deu però al invés y també s'enclouen en dos, aixó es: *Carn y ungla*."

Dissapte passat va ser sospesa per ordre de l'autoritat la conferència que'l doctor don Frederich León y Luque devia donar a l'Associació catalanista "Lo Somatent".

Y ab aquesta vegada ja son dugas las suspensions que ha sofert la tal conferència.

A n'aquét pas farà la competencia a las propias garantías constitucionals.

El jove escultor D. Francisco de P. Gomara, ha modelat unas bonicas tabaqueras, reproduhint el cap del nano de ¡Cu-curl!, de las que ha tingut la galanteria de remétrensen un exemplar.

Tractantse del *menut* de casa, que's pert de bo, no cal dir que dintre de la seva testa, fins las serraduras que en lloch de tabach ens serveix l'Arrendataria, son capassas de convertirshi en *flor fina* de Vuelta Abajo.

Ha vingut a parar a las nostras mans l'original d'una *gacetilla suplicada*, dirigida a un dels diaris de la localitat, anunciant l'aparició d'un periódich quinzenal d'Arts y Ciencias, titulat "Eco Universitario".

En l'original de referencia hi ha una ortografia no menos original, com n'és prova'l fragment que n'extrayém: "Dicho periódico de que hablamos es hante todo moral é instructivo como lo indica claramente el nombre".

No, lo que ho indica més claramente que és *instructivo* és aquest *hante* que val totas las pessetas, fins las isabelinas.

Ja's dich jo que si lo *moral* está a l'altura de lo *instructiu*, els subscriptors que hagin arrellegat ja poden ferse tornar els quartos.

Se'ns prega l'inserció de las següents línies:

"Barcelona 22 Noviembre de 1902.

Sr. Director de el [Cu-cut]

Presente.

Muy señor mío: Le agradeceré y espero de Vd. la inserción en el número próximo de su semanario el [Cu-cut] las siguientes líneas en justa defensa y retractación debida del suelto publicado en el n.º 46, páginas 780 y 781, en contra de mi intachable persona.

No he sido recaudador ni tesoro de la comisión de festejos de la calle de la Canuda, no fué á mi dirección el hornato de la misma, vista la reducida suscripción acordamos, después de formular el presupuesto, dar un voto de confianza al presidente y este tuvo que recurrir sin escoger, al proyecto más económico por poco artístico que resultase.

Comisión tan sincera, leal y honrada las habrá, más no puede ser.

Comprendo que por esta vez ha sido Vd. sorprendido en su buena fe por gente poco enterada, evitando así que ande en lenguas la dignidad de una persona que se juzgue sin investigar su conducta achacándole lo que no merece.

Anticipándole las gracias queda de Vd. atento y affmo. S. S.

Víctor Lleónart.

Al contestar a [Cu-cut]
¡quin gemech va fé el *Diluvi*!
tots deyam, de primé entuvi:
—Qui gemega ja ha rebut.

L'altre dia va celebrarse la recepció de D. Teodor Baró com a membre de l'Academia de Bonas Lletres. Fora curiós esbrinar en qué devia fondarse la *docta* corporació pera escullir al autor del "Secret del Nunci", pera substituir a n'en Coroleu. En els seus articles del *Brusi* no ho creyém. Y en las sevas obras teatrals encara menos. Perqué mireu que de neulas ho son sense retop.

Ara, si s'hagués tractat, en lloch de l'Academia de Bonas Lletres, d'una Academia culinaria, ja fora distint, donchs ja és sabut que'l *rengló* de la *teca* es el que en tots els dramas y en totas las comedias den Baró té més importancia. Tota la gracia dels seus personatges sol consistir en menjar y en no quedar may tips.

Se veu que no van gaire al teatre'ls senyors académichs de la de Bonas Lletres.

Un anunci del *Eco de las cloacas*:

"Un jóven bien parecido y dibujante pictórico, de gran porvenir, desea contraer matrimonio con una señorita que tenga posición."

¿Que tingui *posición*? Que tingui *pose* deu volguer dir aquest jóven *bien parecido* y *dibujante pictórico*, o sino ja qué vindria á retreure la seva qualitat d'artista? Ab la de *bien parecido* n'hi hauria hagut prou.

Per lo que's refereix a lo de *gran porvenir*, vigilin las señoritas que tengan *posición*, donchs jurariam que'l tal *dibujante pictórico* els hi pinta la cigonya... o la guatlla.

Llegim en un periódich del Vendrell que l'eminent concertista Pau Casals, fill d'aquella vila, va ser detingut en certa ocasió a la frontera holandesa per haverse confós ab un anarquista y fins después d'haver sigut posat en llibertat y tot, la policia no va deixarlo de vista, portant el seu zel al extrem d'assistir a un dels concerts que l'eminent artista va donar en un dels teatres d'Holanda, poguentse convencer llavors de que havian errat el tret.

En Casals hauria pogut ben dir als policias: "Senyors meus, jo toco'l violoncello, però vostés han estat tocant el *violón* com unas verdaderas eminencias."

El diputat catalanista per Barcelona, senyor Doménech y Montaner, va donar divendres de la setmana passada al local de la Lliga Regionalista una notable conferencia sobre historia de Catalunya.

El senyor Doménech va estar parlant duas horas, mantenint viu constantment l'interés del auditori.

Parlar duas horas seguidas ja és una gran cosa, però parlar altre tant dient cosas de substancia, encara es cosa de més mérit, y és precisament aquet mérit el que va demostrar el senyor Doménech, de quins llavis plovián tan a raig fet els conceptes elevats, las apreciaciones justísimas y els comentaris oportuns que, funcionantli el cervell més depressa que'ls llavis, hi havia moments en que las ideas li arribavan a entrebancar las paraulas, particularitat que va inspirar a un dels concurrents una frase tan gráfica com la que segueix: "Son tantas las cosas que té aquest home dintre del cap, que pera donar l'abast a dirilas, necessitaria tres bocas."

Del *Correo Español* del dia 20:

"Para facilitar el ingreso en el catalanismo de los federales se modificarán en sentido descentralizador las bases de Manresa.—*Mencheta*."

Aixó es informació de la bona. El millor dia ens sortirà en *Mencheta* ab la nova de que, pera facilitar la conversió den Canalejas, el bisbe s'ha tornat *clerical*.

Se co .eix que beuen en bonas fonts a can *Mencheta*. [Modificar las bases de Manresa en sentit descentralizador! ¡Pobre *Qui* o si arriba a adonarse l'Aldavert de semblant barrabassada! Pron és capàs d'arrencarte els poch cabells que't quedan.

En Moliné y Brasés ens n'ha fet una com un cove. Figureus que ha arribat a criticarnos el vermell, que tants mal-de-caps ens cbsta cada setmana pera ferlo ajustar ab el negre.

No'ns ha anomenat, però l'intenció's veu ben clara. Llegeixin:

"En Rusiñol, gran colorista quan escriu y quan pinta, en *El Poble gris* ha extés un devassall de color gris; nos fa l'efecte d'aquells *semanaris festius* que *publican dibuixos en color*, ab un sol color, que es generalment lo *vermell*, per estalviar-se 'ls altres, aixís es que casi tot surt vermell: las calsas del soldat, la cara del ministre, las faldillas d'una matrona que representi... lo que vol lo caricaturista y fins las sabatas y 'ls mostatxos del *guindilla*."

Si aixó es una alusió personal, consti que la recullim. Però consti també que'l senyor Moliné y Brasés es un desagrait, donchs per la paga de no haverlo *mossegat* may, ens *mossega* ell a nosaltres, y aixó no está be. Al cap y al últim nosaltres sempre l'hem deixat tranquil y no li hem criticada may la seva paleta. Y aixó que de colors no n'hi te pas més que nosaltres.

Potser ni tants.

Perque, llevat del color de gos com fuig, no sé quants n'hi podriam trobar a las sevas criticas.

El Comte de Romanones ha dit l'última paraula sobre'l carácter filològich del catalá, havent sigut enbustada la seva opinió particular per la opinió *general*... den Segura.

Quedém donchs que'l catalá és *dialecto* y sobre aquest punt ja no tenim apelació.

¡Quina planxa pel senyor Menéndez Pelayo y per la mateixa "Academia de la Lengua", que han sostingut que és idiomal!

Concessionaria exclusiva
ROLDOS Y C.
37, Rambla del Centre, 37

SECCIÓ D'ANUNCIS

Administració especial
pels anuncis
37, Rambla del Centre, 37

CALLICIDA LLUCH Mata'ls ULLS DE POLL y tota classe de DURICIAS **Preu: UNA pta.**

DIPÓSITS.—Madrid: Dr. Fuentes, Hortaleza, 110; Barcelona: V. Ferrer Princesa, 1; Zaragoza: H. de Alejandre, Independencia, 6; Valencia: H. Meseguer, Palau, 15, y farmacia del autor, Sant Felip, 123, Sant Gervasi (Barcelona) y principals d'Espanya y América.

Brisas del NILO Polvos refrescants y adherents a 1'50 pessetas la capsa
DROGUERÍA de JOAN FERRER y TORELLÓ
PORTAL DEL ANGEL, 2

LAS AMERICAS-Carrer Sta. Agna, 20
ULTIMS MODELS

en paletots, capas, gequetes y vestits
ASSORTIT COMPLERT EN LLANAS,
ALFOMBRAS, TEIXITS Y FLASSADAS LLANA

Els metges recomanan
L'OLIDE FETGE DE BACALLÀ
de Botta y Baltá

per ser de fetges frescos, purament medicinal y rebut directament de Noruega.

Dipòsit: Farmacia de Botta Baltá
Rambla de Catalunya, 1—BARCELONA—CAP NUCURSAL

HERNIATS (Trencats)

Per a l'alivi absolut y curació radical de tota classe d'hernias, els metges més il·lustres recomanan ab preferència als demés sistemes l'ús del acreditat braguet **OPTIM HERNIAL VIVES**, aparat medicinal únic a Espanya ab patent d'invenció, construït y aplicat baix la direcció facultativa.

Despatx: de 9 a 1 y de 3 a 7. Unió, 17, entressol

Tos, Catarro, Asma El xarop pectoral d'Ewars, cura'ls refredrats de pit, ronqueras, catarros, la tos seca y humida y els atacs asmàtics —Frasc 2 pessetas.

Farmacia Borrell, Asalto 52, cantonada a la de Sant Ramon

A casarse tocan

Pera regals de boda compreu a gust a la fàbrica, Jaume I, número 17. Unica premiada

NERVIS

la epilepsia, histèric, convulsions, verticks, tremolors, insomnis, migranya, dolors neuràlgics, palpitacions y demés accidents nerviosos se curan sempre ab l'ELIXIR BERTRAN ¡16 anys de gran èxit!

Venda: Farmacia Bertrán, Plasa Jonqueras, número 2

SANTAL PIZÁ

Pera enfermetats urinàries. 1.000 pessetas al que presenti càpsules de "Santal" millors que las del Dr. Pizá. Plasa del Pi, 6.—Barcelona

Preneu la Solució Cases

y tindreu gana, robustesa y salut

Farmacia Puchades y Cases. — Plasa de la Llana, 11

¡FUMADORS!
¿Voléu fumar bon paper?
Proveu l'acreditat

DIPÓSIT A BARCELONA.-HOSPITAL, 19

¡Gran èxit!
GREIX-PEL

Únic pera fer néixer el cabell o pel hermós y abundant, deté la seva caiguda, impedeix tornarse calvo y surtir cabell blanc prematurament y cura ràpidament la Tinya Pelada.

5 PESSETAS POT

Farmacia GALOBART Passeig St. Joan, 235 (davant las Calones)

DOLOR

Reumàtic, inflamatori y nerviós es cura ab el conegut y acreditat

DUVAL

Venda Farmacia MARTINEZ. Centre del carrer Robador, cantonada Sant Rafael.

Bicicletas-Automóvils

No n'hi ha de millors que'ls de la fàbrica Dürkopp's Bielefeld de Alemanya.

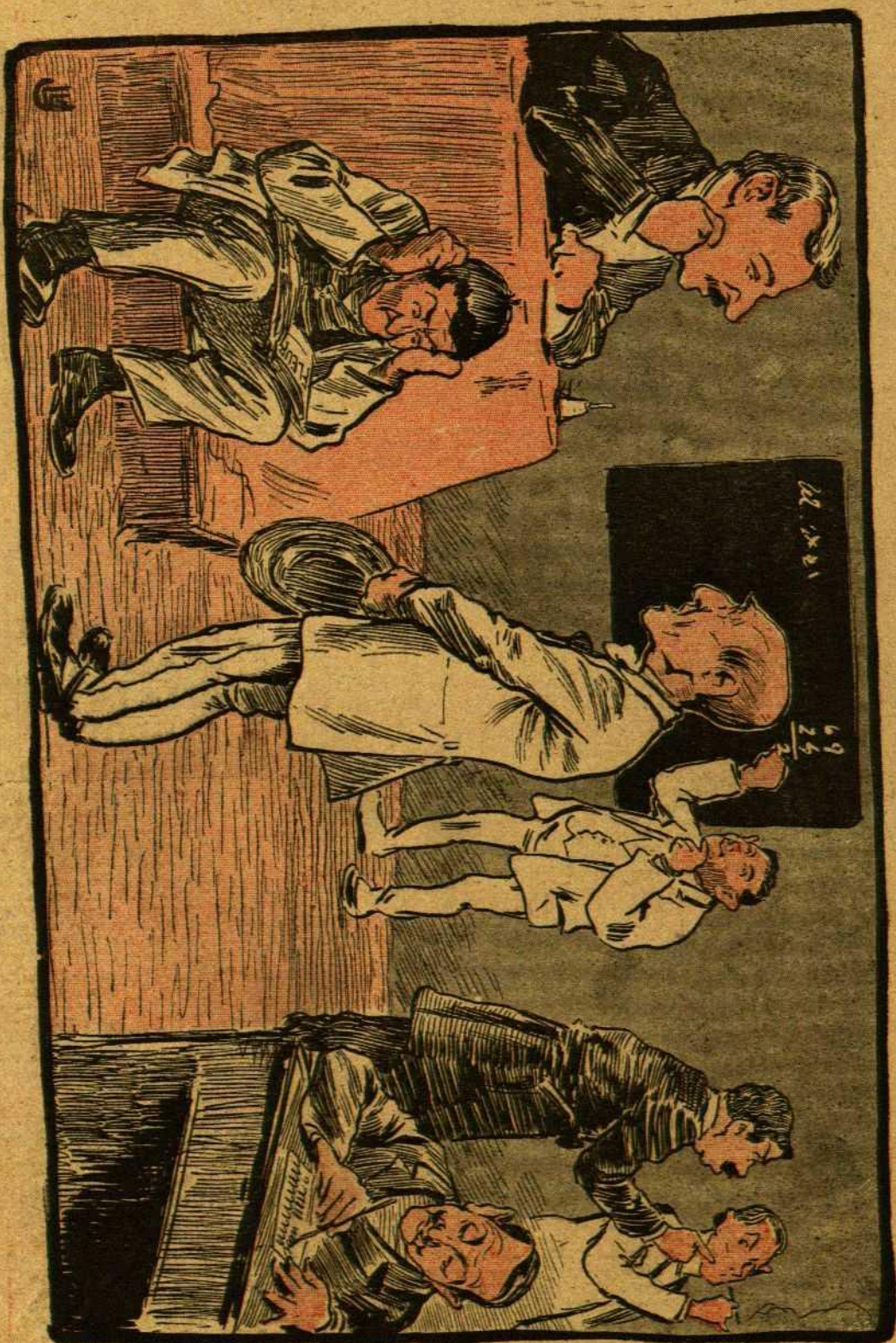
Solidesa garantida, baratura sens igual. No compreu sense passar per nostra casa, res costa enterarse.

Molas, 31, entressol, 1^a, Barcelona

Representant: Joseph Cunill

S'exhibeixen catàlegs y envian fora de Barcelona, previ envió del cost correu.

EXÀMENS DELS EMPLEATS MUNICIPALS

— Què és un expedient?
— Ben de del cert no puch dirli senyor Alcalde, perquè ab quaranta anys que soch a la casa, no n'he vist ni un d'acabat.